

יום ה', ט' בסיון תשס"ה (16 ביוני)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **ט' בסיון**, "דע מאין באת..." [המשך הסקירה החודשית של עשורי השנים במאה ה-20: הפעם שנות ה-80:] מספר האבידות גדל, והדבר גרם לתחושות קשות בישראל... היה צורך בתקופה ארוכה, בוויכוח פוליטי חריף בין השמאל (שקרא לנסיגה מלבנון) לימין (שהצדיק את השהייה הישראלית שם) ובהקמת ממשלה חדשה כדי להביא ליציאת צה"ל מארץ זן, באמצע 1985. מסוף 1987 ואילך, נכנסה ישראל לשלב חדש ביחסיה עם הפלסטינים' ביש"ע – עם פרוץ אינתיפאדה. בעשרים השנים הקודמות, התרגלו הישראלים כי ערביי השטחים, אף שלא קיבלו את שלטונה של ישראל, הסתגלו לדו-קיום יומיומי. רבבות מהם עבדו בישראל. תקריות ירי וחבלה נגד ישראלים היו מדי פעם, אך הן היו ספוראדיות. מדצמבר 1987 השתנו הנסיבות, והתקריות הפכו למאבק ממושך, שחייב את צה"ל להשקיע כוחות ומאמצים רבים, בהצלחה חלקית בלבד.

מבחינה כלכלית, יש להפריד בין שני חלקי העשור. המחצית הראשונה שלו עמדה בסימן אינפלציה דוהרת, שהגיעה בשיאה לכ-400% בשנה. עד 1984 נראה היה, לא אחת, כי שרי האוצר של ממשלות ישראל איבדו את השליטה על המשק. יותר מתמיד, גוייסה הכלכלה לשירות המערכת הפוליטית, והדבר הגיע לשיאו במדיניות "הכלכלה הנכונה" של שר האוצר יורם ארידור, לקראת הבחירות של 1981. הבורסה לניירות-ערך זינקה לגבהים בלתי-משוערים, וסופה שהתנפצה ברעש גדול בשלהי 1983. ממשלת האחדות הלאומית, שהוקמה בקיץ 1984, נטלה על עצמה לבלום את האינפלציה, ותוך תקופה קצרה יחסית הצליחה להורידה מכ-400% לכ-20%. הדבר לא פתר את תחלואי המשק, שהמשיכה להעיק עד סופו של העשור.

אשר לעלייה, שנות ה-80 היוו תקופה של בצורת. מספר העולים היה נמוך. קשיים בקליטה בארץ, מדיניות מגבילה בברה"מ ונשירה גוברת של היוצאים מארץ זן בדרך – היו בין הגורמים להאטה. באמצע העשור הגיעה קבוצה גדולה של עולים מאתיופיה ("מבצע משה"), וסמוך לסופו החלו להשפיע על העלייה השינויים בברה"מ – הקדמה לעליית מאות האלפים, בראשית שנות ה-90.

מבחינה חברתית התאפיינה תחילת העשור בשורה של מתחים – פוליטיים, עדתיים ודתיים. במיוחד קשה היה המתח הפוליטי-עדתי במערכת הבחירות של 1981, והוא הופנה במידה רבה נגד מועמד המערך, שמעון פרס. ב-1982 ובשנים שלאחר מכן, התמקד המתח הפוליטי בין ימין לשמאל בפינוי סיני וביחס לשהיית צה"ל בלבנון ולהתנחלויות בשטחים. לאחר-מכן, הוא התפוגג במידה מסוימת, וקיומן של ממשלות האחדות צמצם לא במעט את העימותים הפוליטיים בין שני הגושים הגדולים. לעומת-זאת, לא חלה רגיעה ביחסי חרדים-חילוניים, ובעיות בתחום זה צצו ועלו מדי פעם, ללא פתרון. מוקד מתח אחר הלך ונוצר בשטחים – בקרב המתנחלים היהודים, שסברו כי הממשל הישראלי אינו פועל די להרחבת ההתיישבות היהודית ביש"ע ומפגין חולשה נגד הטרור הפלסטיני. על

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכיי יהלכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי." [תהלים "א"]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת (ב"ש): 19²⁴ (י-ם): 19¹² (ת"א): 19²⁷ (חיפה): 19²⁰

צאת השבת (ב"ש): 20²² (י-ם): 20²⁹ (ת"א): 20³² (חיפה): 20³³

יום נעים ושבת שלום!

פרשת השבוע: "**בהעלותך**" [במדבר ח' 1 – י"ב 16]

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

יום ה', ט' בסיון תשס"ה (16 ביוני)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

רקע זה, קם אירגון המחתרת היהודי בשטחים, שחבריו ביצעו מספר פעולות נקם נגד ערבים, נתפסו ונשפטו לתקופות מאסר. רובם זכו להמתקת עונשם לפני סיום ריצויו.
[ספר המאה]

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכי יהלכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי." [תהלים "א"]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום חמישי בשבת

כניסת השבת (ב"ש): 19²⁴ (י-ם): 19¹² (ת"א): 19²⁷ (חיפה): 19²⁰

צאת השבת (ב"ש): 20²² (י-ם): 20²⁹ (ת"א): 20³² (חיפה): 20³³

פרשת השבוע: "בהעלותך" [במדבר ח' 1- י"ב 16]

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.